

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
dvorišču, I. nadstropje.

Rekopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Slepi uredništva ob 11. uri dopoldne.

Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske dežele:**
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrletno . . . K 6-80
mesečno . . . K 2-10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za **vse druge dežele i. Ameriko** K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (Inserate)** se plačuje od četrte stopnje peti vrste po 12 h, za večkratne natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 100.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, 4. maja 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Jedno, dve besedi o reformi državnob. poslovnika.

Pojutrišnjem se pričnejo zopet plenarne seje ljudske zbornice v grškem templju na Francovem Ringu. Slišali smo te dni z Dunaja novico, da se bode najprej vršilo prvo čitanje zakonskega načrta o reformi poslovnika. Kajti lanska provizorična reforma velja samo do 18. decembra t. l. V Avstriji sicer trajajo provizoriji navadno dolgo časa in ni izključeno, da se razprave o stalni reformi državnobzorskega poslovnika končajo s — podaljšanjem provizorija za eno ali dve leti.

Bil bi sedaj čas, da bi nekoliko pogledali nazaj in pomislili, kaj smo imeli od dosedanjega »stvarnega« delu v parlamentu, katerega je povzročila časna reforma poslovnika. Mi se lansko jesen nikakor nismo mogli strinjati z zmagovitim kričem slovenskih klerikalnih poslancev, kateri so tedaj slepili pri nas lahkoverne ljudi, da je konec nemškonalicijske strahovlade; namigavalo se je takole po strani, da je mogoč sedaj kak jugoslovanski minister, ker se mu nemškonalicijski poslanci ne bodo mogli z vsimi silami upirati v parlamentu. No — prišlo je drugače. — Bienenrth je bil sicer sam iznenaden vsled Krek-Kramarjevega predloga, ker mu je že tekla voda v grlo in ni pričakoval, da bi mu dobrodušni Slovani tako lepo pomagali iz luže; okoristil se je s položajem in danes stoji njegova vlada trdneje ko kedaj poprej. Decembra smo še bili Slovani gospodari v parlamentu; ponujala se nam je pariteta v vladi, Jugoslovani smo celo imeli opravičeno nado na ministra rojaka — danes moramo gledati, kod in kam iz zagate. Ali ni malo klaverno, ako priznava danes sam Šusteršič, da jo je grdo zavozil? In naši stari in trdovratni sovražniki, nemški nacionalci vseh barv in konfesij so se tačas zvezali v močno parlamentarno skupino: kratkoma, stališče Slovanov je danes prav mizerno. Ako bi bili danes močno zastopani v vladi, ako bi se ravnalo z nami pravično in človeško, bi imela reforma poslovnika za nas smisel in pomen; kako je sedaj, nam ni treba praviti.

Med nami je v sedanjih razmerah zelo, zelo malo navdušenja za končno reformo poslovnika. Umevamo, da je obstrukcija še stari greh iz parlamenta »privilegijev« in da bi se z reformo volilnega prava moralo tudi reformirati poslovanje zbornice. Volilno pravo se je res reformiralo, Slovani smo primernejše zastopani v parlamentu — toda, ali je vsled tega za nas kaj bolje? Ne čudite se, naše stališče je zagovarjal sam Bienenrth. Šlo se je sicer takrat za nemško obstrukcijo, toda kar je Nemcem prav, je tudi nam dobro. Dne 11. dec. 1908 je zavzel ministerski predsednik Bienenrth k predlogu o refor-

mi poslovnika sledeče stališče: »Ni nobenega dvoma, da reforma poslovnika reda pri nas ni le tehnični problem, temveč je ista ozko spojena z zelo važnimi političnimi in narodnimi interesi. Posamezne narodnostne skupine računajo z možnostjo, da bi se proti njim zvezale druge skupine in jih preglasovale pri življenjskih vprašanjih. Vsled tega se nočejo odreči onemu orožju, katerega jim nudi formalizem sedanjega poslovnika. To so posebnosti našega državnega življenja, katerih ni mogoče mahoma odstraniti. Možnost, da bi se rešilo vprašanje reforme poslovnika, leži v sporazumu med narodi in v določitvi mej med njihovimi interesi. . .«

Danes seveda, ko se Bienenrth dozdeva, da ima s pomočjo poljske korumpirane šlahte večino proti ostalim Slovanom, bi kaj takega več ne povedal. S Slovani se ponavadi drugače govori . . . Res, da smo bolj demokratični kot Nemci in da imamo kot narodno in gospodarsko še danes slabši velik interes na rednem poslovanju parlamenta; toda kdo drugi ovira to poslovanje ko Bienenrth in Nemci, ki nas s pomočjo gotove dvorske kamarile tlačijo neprestano v pozicijo na življenje in smrt se borečih? In ali nam more biti slednjič simpatična reforma poslovnika, če zahtevajo Nemci — v sporazumu z vlado — naj se proglasi nemščina za poslovni jezik v parlamentu? Bilo bi sramotno, ako bi 17 milijonov avstrijskih Slovanov tako zasmehovanje mirno vtaknilo v žep in odobrilo tako reformo poslovnika.

Vemo, da pri nas v sedanjem času niso odločilni samo narodni in gospodarski interesi, temveč, da ima tudi klerus svojo besedo; in ravno klerus se zanaša na to, da zavlada kmalu absolutno v Avstriji ter da bi mu potem bila skrajno neprijetna kaka opozicija v parlamentu. Naši klerikalci že začenjajo s tem in videti jih bode v prvih vrstah med boritelji za poslovnikovo reformo, četudi si zadržujemo v narodnem oziru za vselej vrv okrog vratu. Zato pa naj toliko bolj pazijo narodni in napredni jugoslovanski ter slovanski poslanci sploh! Nemcem in z njimi zvezanim klerikalcem se morajo prekrizati računi — ako ne bode stalne spremembe sistema v naši ljubi Avstriji.

Zadružna elektrarna v Trbovljah.

V sredo, dne 27. aprila t. l. se je ustanovila v Trbovljah zadruga »Zadružna elektrarna v Trbovljah, registrovana zadruga z omejeno zavezo«. Prvi sestanek za ustanovitev te zadruge se je vršil že meseca novembra leta 1909. Takrat sta inž. Turnšek in zadržni učitelj Stibler govorila o prednosti električne razsvetljave in elektrike kot gonilne sile za stroje ter sta priporočala Trbovljanom ustanovi-

tev zadružne elektrarne. Izvolil se je pripravljalni odbor, sestojč iz 13 članov. Predsedoval mu je g. župan Vodusek. Pripravljalni odbor je preskrbel elektrotehnične načrte in zadružna pravila, s katerimi je obenem rešil finančno vprašanje. Elektrotehnične načrte je izdelal g. inž. Turnšek. Pripravljalni odbor je dal načrte pregledati po izvedenih trboveljskega rudokopa, ki so se o načrtu, proračunu in rentabilitetnem računu izrazili jako pohvalno. Glasom proračuna bi stala cela naprava okroglo 80.000 kron. Naprava bi bila kalorična, ker ni v bližini dobre vodne moči. Vendar bo v Trbovljah tudi kalorična naprava poslovala z razmeroma manjšimi stroški, ker ne bo treba kupovati dobrega premoga, temveč se bodo dobili razni odpadki domačega premogovnika za mal denar. Ves kapital bi se obrestoval po visokih odpisih glasom rentabilitetnega računa, ki je sestavljen zelo pesimistično, vendar le še po 2%, kar je gotovo ugodno. Razven tega obrestuje se ves kapital, ki se bo amortiziral v 30 letih s 5%; vsako leto se odpiše primerna svota za uporabo strojev.

Pripravljalni odbor se je odločil, da se naj ustanovi podjetje v zadružni obliki. Tri vprašanja je treba rešiti, predno se ustanovi zadruga: Ali je zadruga potrebna? Ali ji je zagotovljeno dobro strokovno vodstvo? Ali je dovolj kapitala na razpolago? Prvo vprašanje je rešeno s tem, da se je prijavilo že okoli 80 interesentov, ki hočejo upeljati električno razsvetljavo. Priglašeno je krog 800 zasebnih lučij. K temu pride občinska razsvetljava. Končno je priglašeno še 10 motorjev, ki bodo rabili električni tok kot gonilno silo. Vse skupaj izkazuje glasom rentabilitetnega računa dovolj odjema, da se more ves vložen denar zadovoljivo obrestovati. S tem je prvo vprašanje rešeno. Kar pa se tiče vprašanja strokovnega vodstva, ne more isto delati posebnih preglativ, ker rabi tako podjetje strokovno izvežbanih strojnikov. Tehnično vodstvo je s tem v pravih rokah. Da bo pa tudi zadružno vodstvo izvrstno, za to nam jamčita načelstvo in nadzorstvo, ki sta po večini sestavljena iz članov dosedanjega pripravljalnega odbora. Pripravljalni odbor je postopal pri predpripravih delih z občudovanja vredno previdnostjo in je popolnoma opravičeno pričakovanje, da bode ta načelstvo in nadzorstvo tudi v vseh nadaljnjih korakih previdna in vestna. Tretje vprašanje pa rešujejo pravila v § 12. Ta paragraf se glasi dobesedno sledeče: »Delež znaša dvesto kron. Vsak zadržnik mora podpisati najmanj en delež, sme pa tudi podpisati z dovoljenjem načelstva več deležev. Takoj pri vstopu mora plačati vsak zadržnik najmanj 20% predpisanih deležev in vpisnino. Sme pa vsakdo vplačati pri vstopu tudi celi znesek podpisanih deležev. Kdor pri vstopu ne plača celega zneska, mora

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

21

Ceški spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

Ampak hvala bogu, Vejvaru na srečo — in morala še na večjo srečo obema damama, ki jima je bilo toliko ležeče na tej predstavi — ni bilo ostalo občinstvo ravno tako kritično kakor mojster Kondelik. Ta mladina, matere in očetje, ki so prišli tu vkup, so imeli tako prizanesljive zahteve in so se tako navadno čudili, kakor otroci in bili zadovoljni z vsem, kar se na prizorišču godi. Kaj igra! Njim je bila vse bina vse. In plameneči govori nekaterih igralcev so srečno zakrili vse drugo, kar je bilo slabo. In ko je zavesa poslednjikrat padla, se je razleglo po salonu burno ploskanje in oglušujoči klici: Izvrstno! — Vsak je imel tu na prizorišču kakega sina, hčerko, brata, sestro, ljubimca — in to burno pritrjevanje je izražalo ne le zadovoljnost od umetniške, ampak tudi od rodbinske strani. In ko je vse ploskalo, je zaploskal z drugimi tudi gospod Kondelik in je kričal z ostalimi: Izvrstno! Izvrstno! In potem se je sklonil k svojima damama in je rekel:

»Lepo je bilo — prav lepo, kaj?«

Predstava je bila končana in nastala je prosta zabava. Natakariji so letali z večerjami, s pivom, gospodje so prižigali smodke. Posamezni igralci, oblečeni in umiti, so prihajali v salon. Samo Vejvara ni bilo. Gospa Kondelikova se je počasi otajala, gosposodna Pepica se je začela po daljšem odmoru svobodnejše odihovati in se je bojazljivo ozrla po

dvorani. O Vejvaru še ni bilo ne duha ne sluha.

Slednjič, slednjič se je pokazal. Prerival se je ob steni med občinstvom, obrnjen z obrazom k steni, in se je s spoštljivim poklonom vstavil pri mizi, s pogledom, ki je obupno prosil usmiljenja.

»Na zdar, na zdar, gospod Vejvara!« mu je ponudil roko Kondelik. »Sedite tu k nam, sedite, tako in pijte — gotovo imate suho grlo. . .«

Vejvara se je z izrazom hvaležnosti prisedel in je naročil tiho natakariju, naj prinese zrezke.

Gospod Kondelik je čakal, da se ubogi igralec navečerja. Pri tem je tupatam pogledal soprogo, hčerko in zopet Vejvaru in na obrazu mu je igral nekaj premeten smehljaj. In ko je čez nekaj časa začela igrati »godba« — to se pravi klavir v kotu salona, ki je tudi gospej Kondelikovi in Pepici pregnala vtis predstave, se je sklonil mojster k Vejvaru in je rekel dobrodušno:

»Ampak bal sem se že za vas, gospod Vejvara, vendar se je vse dobro končalo.«

Vejvara je začudeno pogledal očeta oboževane deklice.

»Jaz sem mislil, da res nekaj znate in žal mi je bilo za Pepico, zakaj potem bi bil z vami konec. — Ampak nekaj tako slabega, kakor danes, še nisem videl. Nič več se ne bojim za vas — v i ne postanete gledališki igralec, v a s bi tam ne mogli potrebovati. Kdor vas je danes videl, vsak vam mora to odsvetovati. In tako ostanemo dobri prijatelji.«

Vejvara je bil rdeč kakor rak. Toda Kondelik ga je prijel za roko, stisnil mu jo je odkritosrčno in je rekel tolažljivo:

»Ne sramujte se, mladenič, to ni nobena sramota. Jaz bi tudi igral kakor omara, in zato se držim svojega slikarstva. No, in vi se držite svojega magistrata — to je bolj varno. Kaj pa — pogledal je po

dvorani, kjer se je razvil ples — ali ne bodele nič poškočili?«

Vejvara je vstal, poklonil se je Pepici in v trenutku je bil v vrtincu.

In gospod Kondelik se je sklonil k soprog in je govoril dobrodušno:

»Nič več se ne bojim zanj. Vse ostane pri starem, stara, ako se ti zdi, da misli resno s Pepico.«

Ne, takega obrata gospe Kondelikova ni pričakovala. Ni se mogla zdržati — solze so ji prišle v oči. Ko bi bila sama, padla bi soprogu okoli vratu. Bila je neizrečeno srečna in skoro žal ji je bilo, da ne more v tem trenutku dati duška svojim notranjim čutom. Tako je vse v nji valovilo in se kopičilo. Ah, krasna, srečna, blagoslovna predstava! Blagoslovljena »Bruno in Judita!«

Gospa je prišla pod mizo možev roko, pogledala ga je z iskrenimi očmi in je spregovorila tiho:

»Ti si dober človek, stari! Še nikdar se nisem zmotila v tebi!«

Gospod Kondelik je odrezal konico smodke britanike.

Tako se je odločilo, da sme gospod Frančišek Vejvara postopati za Pepico. . .

Po polnoči, ko je spremljal Vejvara rodbino domov v Ječno ulico, mu je podal oče Kondelik roko, kakor kakemu staremu tovarišu in mu je rekel:

»Vidite, Vejvara, niti zaradi onega tajnega izleta se ne jezim več na vas — noge so že davno v redu. Veste, kak pameten, soliden in očiten izlet — nobeden manevar! — proti temu jaz nimam ničesar. . .«

Ako bi mojster Kondelik vedel, kake duhove je s temi besedami vzbudil!

Dalje sledi.

vplačati ostanek v mesečnih obrokih po najmanj deset kron od vsakega vpisanega deleža. Z vplačevanjem ostanka v mesečnih obrokih mora vsakdo prireditelj v prvem mesecu po vstopu. § 13. pravil pa določa to-le: V smislu § 76., zakona z dne 9. aprila l. 1873. D. Z. št. 70. je zaveza osemkratna. Ako pristopi v začetku vsaj 60 zadrudnikov, kar je z gotovostjo pričakovati in podpiše vsak le po eden delež, bo imela zadruga na razpolago 12.000 K deležne vrednosti in 96.000 K jamstva zadrudnikov. Obe številki pa se boste gotovo še povišali, tako, da je s tem finančno vprašanje rešeno. Deleži so visoki, kar je pri takem podjetju potrebno, toda vplačevanje v mesečnih obrokih omogoča pristop tudi najmanjšim posestnikom.

Sedaj še nekatere druge važnejše določbe pravil. Namen zadruge je, pospeševati gospodarsko zadrudništvo s tem, da: a) stavi v Trbovljah za zadrudnike elektrarno, b) isto upravlja in c) v področju te elektrarne izvede potrebne inštalacije.

Koristi zadruge morejo biti deležni le zadrudniki. Številno zadrudnikov je neomejeno. V zadrugo se sprejemajo posamezni in skupne osebe, ki se morejo vezati s pogodbami. Članstvo neha: a) S prostovoljnim izstopom po poprejšnji dveletni odpovedi. b) Z izključenjem. c) S smrtjo zadrudnika. d) V slučaju razpusta ter likvidacije juridične osebe-člane.

Zadrudnik, ki ima več deležev, sme tudi samo nekaj istih odpovedati. Z odpovedanimi deleži se postopa ravno tako, kakor v slučaju odpovedi članstva. Pri razdelitvi čistega dobička se postopa tako, da se pridene najprvo 10% celega dobička rezervnemu zakladu. To se mora zgoditi vsako leto in sicer tako dolgo, da doseže rezervni zaklad 50% svote, ki je potrebna za pokritje vseh obveznosti zadruge. Na to se sme določiti deležno obrestovanje do 5%. Ostanek se sme pridjati rezervnemu zakladu ali pa porabiti v občeokoristne namene. Načelstvo obstoji iz ravnatelja, njegovega namestnika in iz šest članov. Vse voli občni zbor na tri leta. Volitev se vrši po listkih. Nadzorstvo obstoji iz treh članov. Voli jih občni zbor po listkih na eno leto. Občni zbor se skliče enkrat v letu in sicer najkasneje do konca meseca junija. Vsak zadrudnik ima na občnem zboru za vsak podpisani delež eden glas, vendar pa ne more imeti več, kakor deset glasov. Bolni zadrudniki se smejo dati zastopati po drugih zadrudnikih.

Na ustanovnem občnem zboru, kateremu je predsedoval g. župan Vodušek, je pristopilo k zadrugi 45 članov. Izvolilo se je sledeče načelstvo: Ravnatelj: g. župan Gustav Vodušek; njegov namestnik: g. podžupan Ivan Kramer; blagajničar: g. trgovec Moll; zapisnikar: g. učitelj Robert Plavšak; udje načelstva: gg. Počivavšek, Goropevšek, Forte in Al. Božič. V nadzorstvo pa so izvoljeni gg.: Dežman, Lamper in Florenini. Načelstvo bo takoj pričelo s potrebnimi deli za ustanovitev elektrarne. Pričakovati je, da bo imelo Trbovlje meseca oktobra t. l. že svojo zadrugo elektrarno. To bo na Slovenskem prvo zadrugo podjetje te vrste. Upajmo, da bodo sledili potem naprednim Trbovljanom tudi drugi kraji, osobito tisti, ki imajo na razpolago dobre vodne moči! In takih krajev na Slovenskem ni malo.

Miloš Stibler.

Razstava „Srbska žena“ v Pragi.

V Pragi, 1. vel. travna 1910.

V nedeljo 1. vel. travna se je slovesno otvorila v Pragi razstava, imenovana »srbska žena«. S to razstavo bo dosežen brezdvomno zopet lep uspeh na polju praktične slovanske vzajemnosti. Misel prirediti to razstavo je sprožila predsednica »Osrednje zveze čeških žen«. Z veseljem se je lotilo vse dela in ker je našla ta misel tudi v srbskih krogih radosten odmev, posebno pa, ker se je zanimala za njo tudi srbska vlada, je bilo mogoče, da se je v kratkem času razstava sama otvorila. V novi palači »Lucerna« v Vodičkovi ulici so prav pod streho prijazni, svetli prostori, ki so kot v stvarjeni v ta namen. V precej obširni dvorani je razloženo tukaj vse, kar je srbska žena izmislila in tudi lastnoročno izvršila. Zastopane so po svojih izdelkih pokrajine: Hrvatska, Slavonija, Banat, Bačka (južno Ogersko), Lika, Bosna, Črna Gora, Srbija, Stara Srbija, Makedonija. Ob stenah vise bogate težke preproge, v ličnih omaricah po dvorani pa so izpostavljena druga ženska ročna dela. Bogate z zlatom obšite obleke do najbolj navadnih; celo dve majhni pužici v srbski narodni noši ste v posebni omari izpostavljeni. Najlepši del razstave pa so narodne noše. Te kostume in podobe je poslala srbska vlada na svoje stroške; osem moki in ženskih podob te natančno podučijo o noši Srbov od Belega grada do Makedonije. Noša Makedonije je precej slična sosedni turški. — Otvoritve se je udeležilo mnogo občinstva. Bili so navzoči predvsem Osrednja zveza čeških žen kot prirediteljica in »Slovanski klub« kot protektor, mestni svet praški, zastopniki različnih srbskih društev, srbska vlada po ravnatelju muzeja v Belemgradu dr. Trojanoviču, in srbska hrvatska in slovenska akademična društva. Vsi govorniki in govornice so izražali veselje nad to razstavo ter želeli mnogo uspeha. V imenu Slovencev je pozdravil razstavo iur. Milko Hrašovec, ki je izrekel tudi željo, da bi ne ostala srbska razstava osamljena, ampak, da bi ji naj kmalu sledile druge jugoslovanske razstave, posebno slovenska. — Ko smo se razšli, nam je ostala posebno prijetno v spominu beseda češke žene, ki je rekla: Osrednja zveza čeških žen je priredila to razstavo, da bi češka žena spoznala staro slovansko

kulturo. V bujni fantaziji in pestrih barvah srbskih ženskih del se kaže vsa duša srbske žene. To dušo naj spozna tudi češka žena in vzame naj iz nje, kar je dobrega in lepega. — Razstava je odprta vsak dan od 9.—6. Vstopnina je 60 vinarjev. Vsem našim rojakom v Pragi obisk razstave toplo priporočamo.

Štajerske novice.

Slavnost na Ptujski gori v nedeljo dne 1. maja o priliki izročitve častnih diplom prvima častnima tržanoma gg. Miroslavu Ploju in Andreju Mariniču se je vršila kot pravi narodni praznik in ostane Slovincem v vednem spominu. Po pozni maši so se zbrali na trgu pred občinsko hišo slovenski občinski odborniki z županom Topolovcem na čelu in mnogobrojnimi ljudstvom. Župan je v prav poljudnih besedah pozdravil vse navzoče, ki so prihiteli od blizu in daleč. Topiči so zagrmeli in godba je zaigrala. Na to je spregovoril slavnostni govornik dr. Fermevc začenši z besedami »Slovenski svet, ti si krasan!« Opisal je nesebično delovanje dr. Plojevo, kajti to, kar je, je bil že poprej nego poslanec. Dolžnost vsakega Slovence je in bodi, poganjati in boriti se za svoj narod, njega svetinje in njega pravice. Le bati se ne ničesar. Tako imenovani »v srcu — Slovenec« je največja a tudi najpredrzejša kukavica in ravno toliko vreden, kot najočitnejši renegat. Govornika in javni mir je motila iz Repove gostilne pridirajoča Strachillovega šnopsa pijana, podivjana tolpa štajercijancev pod svojim vrednim vodjem kovačem Verdenikom — Repa je žandarmerija na povelje župana, kateri je bil odgovoren za javni mir — zaprla že zjutraj v občinski tičnik, da je tamkaj sušil svoje raztrgane cunje in žaklje, ne pa na svoji hiši. Mariborski izborni pevci so situacijo s svojim krasnim petjem ublažili tako, da so celo štajercijanci petje mirno poslušali. Zdaj so se krasno izdelane diplome izročile častnima tržanoma gg. dvor. svetniku dr. Ploju in za občinsko korist vedno delujočemu Andreju Mariniču. Skupen obed je bil v znani gostoljubni hiši g. Hufnagelna. Vsi njegovi obširni prostori so bil natlačeno polni. Med raznimi napitnicami — župana, dr. Ploja, dr. Rosina — je še posebno omeniti govor g. Šegula, kateri je označil za pravega sovražnika Slovanov protestantski nemški nacionalizem, ne pa svobodomiselnost Slovence. Štajercijanska olka se je kazala ves popoldan po trgu deroč se »Pobijmo hudiče, saj nič ne škodi, če smo zaprti! Le s sekirami po njih!« itd. — Tako dela šnops in »Štajerca«. — Popoldan se je pripeljal tudi šnopsar Strachill v spremstvu Plachkijevega pisarja Murka, kot rešilni angel, da bi obiskal štajercijanskega mučenika Repa v občinskem tičniku ter ga mazilil z litrom piva in rešil hude muke. — Toda čeravno Stra — schill, vendar je moral ptiček ostati pod ključem do drugega dne. Proti večeru se je razvila prav živahna veselica na vrtu g. Laznika. Godba je igrala, pevci prepevali in veselja je bilo dovolj. Tudi par zapeljanih fantov se je prišlo opravičevati rekoč »odpustite mi — jaz sem bil pijan«. V pondeljek zjutraj je prišel Repa na svitlo in njegove prve besede so bile: »Jetzt werden aber zwei von Ma. Neustift abreisen«; mogoče je mislil na sebe in »Štajerca«. — Pritoževal se je tudi, da je občinski tičnik preslab in pokvarjen, da bo morala občina zidati novega. Repa gotovo upa še enkrat prenočevati v njem. (Pevci dobe novo opereto »Repa v tičniku«.) Predpoldne se je pripeljal tudi iz Ptujja sam Štajerčev spiritus agens g. Koriček Linhart, baje pooblaščen od okr. glavarstva (!), da se mu izroče ključ in da se Repa oprosti. Dobil je seveda primeren odgovor. Tolažil je baje obolelega (!) Repo in godba mu je zaigrala veselo vstajenje. Popoldne je spremlil ojačeni Repa z godbo svojega zdravnika Linharta proti Ptujju, da lahko tam sporoči: »Repa še živi!«

Celje »fremdes Gebiet« za Slovence. »Slovenski Branik« piše: »Grazer Tagblatt« je priobčil serijo člankov o Spodnji Štajerski. Govoreč o Celju pravi člankar, da je sam vodja V. L. S. dr. Šusteršič proglasil svoječasno Celje za tuje ozemlje Slovincem. (Ker smo to dejstvo približili, bo mariborska »Straža« gotovo zabeležila nov napad na S. L. S.) Člankar se nadalje bavi z vsemi mesti in trgi, kjer živi kaj priseljnih Nemcev ali ponemčenih Slovencev. O Šoštanjju piše, da je imel trg po zadnjem ljudskem štetju 1000 Slovencev in 200 Nemcev. Ker pa je v kljub temu padla letos trška občina nemškutarjem v roke, že prorokuje člankar, da bodo pri letošnjem ljudskem štetju našli v Šoštanju 800 Nemcev in 400 Slovencev. Tako natanko pozna člankar aparat ljudskega štetja, ako je vrokah nemške kmetije. Ostalih 600 Slovencev in kar jih je še priraslo v desetih letih pa bo komisija na papirju pomorila. Končno pravi člankar, da Slovenci kupujejo vsa posestva, ako jih je tudi treba preplačati. Zato pa so nemške občine največji davkoplačevalci, ker morajo kupiti največ posestev iz nacionalnih vzrokov. Lepo priznanje!

»Vse to ti dam, ako pred me padeš in mi služiš!« V zadnji številki »Slov. Branika« smo vprašali naspotnike C. M. družbe, koliko jim je dala kranjska šporkasa, da jo priporočajo svojim pristašem in koliko jim je dala nemška vlada, da ubijajo družbo sv. C. in M.? Na prvo vprašanje je dospel prav kmalu odgovor v izkazu daril kranjske šporkase. V njem stoji tarila za ljubljansko stolno (25.000 K) in za novo viško cerkev (5000 K). »Za cerkve ne damo nič!« takšen odmev so našle pred 15 leti prošnje cerkvenih predstojništev pri bogati šporkasi v Knaflvi ulici; bilo je to tedaj, ko je potres mnogo cerkva poškodoval in bi bila podpora jako umestna; a tedaj se kranjska šporkasa ni ganila. Sedaj pa je kar naenkrat tako razpisna v pobožne namene; zakaj — to je

jasno kakor beli dan. — Tudi na drugo vprašanje je prišlo pojasnilo, in sicer iz državnega zbora. Vrhovni načelnik Vseslovenske Ljudske Stranke, tisti, ki blagoslovila one, kateri uničujejo D. C. M., je prejel od vlade 600.000 K. Kako je že isal Anton Jeglič leta 1870.: Le naprej! Poklonite se slavnemu Tevtonu (kralju), Ponižni sluga vam pripeljem uporne črve, da jih poteptate s svojo železno nogo! »Sl. Branik.«

V nedeljo, 8. majnika gremo v Celje. Tam se vrši v vseh notranjih prostorih Narodnega doma velika veselica v prid Ciril-Medodovi družbi. Sodelujejo vrli Vrančani s pevskim zborom vranške Ciril-Medodove podružnice, nadalje Celjska narodna godba in končno Celjsko pevsko društvo s predstavo »To sem bil jaz«. Naše dame že marljivo pripravljajo razne šotore za »bodrilo in krepilo«; tudi imeniten srečolov z velikanskimi dobitki se obeta. Razstavljen bo tudi komet. V posebnem oddelku se bo predavalo in pojasnjevalo o zadnjih dnevih zemlje. Tam se bodo dobili tudi praktični nasveti, kako se treba zadržati v teh slednjih dnevih požemeljskih muk. Videti bo razne bridkosti, kakor afrikanskega raka, lunin mrk iz l. 1848., zemljevid pekla in vic itd. itd. Torej na svidenje. Vstopnine je samo 60 v. Jed in pijačo ima vsakdo zastoni, ako mu jo kdo plača.

Pri čem dr. Ivan Benkovič, državni in deželni poslanec in mimogrede odvetnik, nima sreče. Pri popravkih! Poslal nam je dva popravka župnika Zdravca, pa sodnik je odločil, da popravek ni odgovarjal zakonu. Sestavil je nadalje dva popravka v imenu župnika Kozinca. Ker jih nismo objavili, je g. dr. Ivan Benkovič našega urednika tožil. Pri današnji razpravi je pa dr. Ivan Benkovič zopet pogorel, ker popravka nista odgovarjala zakonu. Tožnik Kozinc mora plačati sodne stroške. Dr. Ivanu Benkoviču želimo le dobro. Privoščimo mu bolj dobičkonosne pravde.

Imenovan je za avskultanta pravni praktikant pri deželnem sodišču, Iv. Jančič.

Iz Vojnika. Posestniki Jožefi Dokler v Višnji vasi je ukradel doslej neznani tat kravo kostanjeve barve v vrednosti približno 150 kron.

Iz Laškega trga. Gledališka predstava, kojo sta priredili pretečen nedeljo tukajšnje »Bralno društvo« in Ciril-Metod. podružnica, obnesla se je v moralnem in gmotnem oziru vrlo dobro; da, lahko rečemo naravnost proti vsakemu pričakovanju. Zlasti učinek »Napoleonovega samovarja« na občinstvo je bil nenadejan. Žela je ta igra izvanreden aplavz in priznanje, kar znači za vprizoritelje, (od katerih se je pa tudi res sleherni, od prvega do slednjega, za uspešnost iste pošteno potrudil) največjo uteho in veselje. Bodi nam še dovoljeno, da izrazimo posebno zadovoljstvo napram Celjanom (osobito mlademu svetu), koji so nas toli številno (bilo jih je sigurno nad 50), posetili. Posebna pohvala gre »Klubu celjskih naprednih akademikov« ki je bil korporativno prisoten.

Slikarsko in pleskarsko obrt v Celju je začel v Gosposki ulici št. 5 g. Mihael Dobravc. Novega slovenskega obrtnika občinstvu priporočamo in opozarjamo na tozadevni inserat.

Iz Ljubnega v Savinski dolini. V soboto 30. p. m. se je od nas za vedno poslovil kaplan Šiler, ter nastopil kaplanijo v Dolu pri Hrastniku. To je tisti Šiler, o katerem sta »Narodni List« in »Narodni Dnevnik« že marsikaj resničnega pisala; tisti Šiler, kateremu ne gre v glavo, da je Petkov kozolec na radmirskem polju; tisti Šiler, ki se je za slovo v Tanizejvi krčmi pri »brhki Šmarnici« priduševal in se hotel pretepati z nekim domačinom itd. itd. Srečno pot!

Iz Gornjegagrada. Naš dobro znani dopisnik »Slovenskega Gospodarja« in »Straže« je postal iz zavijača tudi lažnjivec. V zadnji »Straži« napada dame — prav olikano, kaj ne? — radi nemškega govorjenja z Nemko, in v svoji hudobiji imenuje tudi gospo notarjevo, če tudi že najmanj dve leti ni bila v Šarbovi gostilni. Dopisun je navedel razne gospe, same ene ne, namreč gospe Fischer, kjer ima pribežališče svojih grešnih kosti. Ali gospa Fischer sme nemško govoriti in pisati? Za to, da smo jo omenili, naj se zahvali dopisunu »Slov. Gosp.«, ki vsacega oblaja in napada celo dame.

Ponesrečen železniški delavec. Blizu Poljčan, kjer popravljajo progo Južne železnice, je padel nek lesen tram delavcu Lipovšku tako nesrečno na nogo, da mu jo je pri gležnju zmečkalo. Pripeljali so ga v celjsko bolnišnico.

Na Gornji Polskavi se je ustanovila rajfajzenovka. Ustanovitev je izvedel g. Miloš Stibler, potovalni učitelj Zadrugne Zveze v Celju. Načelnik je gospod Jožef Hojnik, župan in veleposestnik na Gornji Polskavi; načelnikov namestnik g. Stefan Poharc, posestnik na Gornji Polskavi; udje načelstva pa so gg. Matevž Draškovič, Janez Krulc, Jožef Holzer in Peter Sorčnik. V nadzorstvo so izvoljeni gg. Sabati, Kitek in Bučar. Da je ta ustanovitev dobra, sledi že iz tega, ker so jo napadli mariborski »katoliški« listi. Seveda gg. duhovnikom bi bolj ugajalo, če bi ljudstvo imelo hranilnico v faravžu, kjer kmetje nimajo nobene besede več zraven in potem bolj lahko izginavajo hranilne knjižice starih ženic. Kaj ne?

Iz Okonine. Pri nas se je zgodil čudež! Našega vernega kristjana, uzornega rodoljuba, šteber kmečke zveze je napadel »Slovenski Gospodar«, da se je poročil z neko žensko, katero je enkrat tožil in plačat svitile kronce za omejene Slovence. Taka laž, tako hinavstvo je mogoče le pri klerikalcih. Ambohov Nace! Ali se ti nič ne odpirajo oči, da te vodijo gospodje za nos? Ako se v njihovi družbi dobro počutiš — dober tek!

Naborov v Ljutomeru se je udeležilo okrog 250 fantov; potrjenih je 63.

Iz Ptuja. (Predrznost nemškega poštnega uradnika.) Nemškonacionalni uradniki tukajšnje pošte postajajo v zadnjem času naravnost predrzni in nesramni proti slovenskim strankam. Da je to resnica, kaže najbolje ta-le slučaj: Dne 2. t. m. je zahtevala neka stranka pošto spremnico in sicer v slovenskem jeziku. Dotični uradnik, neki Krassnitza, je na slovensko zahtevo takoj osorno odgovoril: »Ich verstehe nur deutsch«. — Ker se dotični gospod z uradnikom ni maral dalje prepirati, mu je v nemškem jeziku ponovil svojo zahtevo s pristavkom, da stori to le iz uljudnosti. Mesto, da bi se naduti nemškonacionalni uradnik za uljudnost lepo zahvalil, je predrzno izjavil: »Hier ist ein deutsches Amt!« Gospod je zahteval dvojezično pošto spremnico, uradnik pa mu je odgovoril, da dvojezičnih pošt. spremnic pri pošti nimajo in tudi v resnici takšne spremnice pri pošti ni bilo dobiti. Dotični gospod je zadevo takoj naznanil poštному upravitelju, ki je sam, kar z zadoščenjem priznava, grajal neumestno postopanje uradnikovo. Toda stvar s tem za nas še ni končana in g. Krassnitza naj bo prepričan, da bomo storili vse, da zgine v kratkem času iz Ptuja med nemške todlne, odkoder je prišel, kjer se bo lahko ponašal s svojo nevednostjo slovenskega jezika. — Značilno za razmere na ptujski pošti pa je, da se upa uradnik c. kr. pošto imenovati »deutsches Amt«. Skrbeli bomo, da se bo o tem, kakor sploh o uradih v Ptuj v najkrajšem času spregovorila na pristojnem mestu resna beseda. Uradnik, ki sam naglašja, da slovenščine ne razume in ki se s tem še ponaša, ne spada med Slovence. Če hoče jesti naš kruh, se mora tudi priučiti našega jezika in ga spoštovati.

Za smeh. C: Ti povej mi no, kedaj se začne prav za prav pri vas jesen? B: Ko spravljajo repo v klet. C: Tako!? Viš, potem se na Ptujski gori začne jesen s I. majnikom. B: Kako to?! C: Ali ne veš?! Saj so vendar tam I. majnika djali Repo v klet.

Kulturna dejstva. Ptujski »Štajerc« je posnel iz neke statistike, da je v Avstriji med Slovenci največ analfabetov t. j. ljudi, ki ne znajo pisati ne brati. — »Štajerc« pravi, da je vzrok temu žalostnemu dejstvu iskati v nesrečni prvaški politiki. Mi pa pravimo, da je pravi vzrok iskati v naši vsenemški politiki, po kateri se dajo Nemcem vse šole, Slovencem pa nič.

Ekspedijent Gross, ki je bil med železniškimi uslužbenci na Ptuj največji kričar in vsenemški agitator, je bil prestavljen v Maribor. To je moža tako razjezilo, da se je na vsak način hotel nad g. postajenačelnikom Reichlom maščevati. Gross je tožil g. Reichla radi žaljenja časti, pa je pri tem imenitno pogorel. G. Reichl je bil oproščen, Gross pa mora plačati vse tožne stroške. Heil!

Nova gostilna v Ptuj. Nasproti minoritskemu samostanu je otvoril novo gostilno Fr. Ströhmeier. To je tisti Ströhmeier, ki je pred par leti pri Sv. Lovrencu na Dr. polju psoval slovenske kmete in bil od teh skoraj tepen. »Štajerc« pa pravi, da je ta mož pri kmetih jako »priljubljen«!

V Hočah so nemškutarske barabe v nedeljo ponoči kaplanu Kranjcu s kamenjem pobile okna. Dasi ne odobravamo povsem Kranjčevega delovanja v vaši — eno je gotovo, da bode slovenska stvar s takimi izlivi nemškutarske surovosti le pridobila.

Iz Maribora. Pri fantovskem večeru brata starosta marib. Sokola, dr. V. Serneca igra danes tamburaški zbor. Želeti bi bilo, da bi tamburaši zopet oživeli. Ako ni drugače, naj bi je vzpodbujal »Narodni klub Pipec«, in bi nastopali kot tamburaši »Kluba Pipec«.

Iz Maribora. V četrtek 5. t. m. igrajo v restavraciji »Narodnega doma« tamburaši. Začetek ob 8. uri zvečer. Vabijo se vsi prijatelji tamburašev.

Koncert »Glasbenega društva« obeta biti nekaj izvanrednega. Vstopnice so že deloma razprodane in treba se je požuriti, da se še dobi kak kotiček. Pri koncertu sodelujejo vsi trije virtuozji gg. Sérajniki. Tudi se pričakuje skladatelja Viktorja Parma, ki bo nam dirigiral svojo skladbo: »Intermezzo iz opere Ksenia«. Celo g. škof Napotnik je obljubil, da poseti koncert in je v to svrhu že kupil sedež.

Iz Maribora. Vožni red, ki ga je uredil in izdal I. Klinc, priporoča med drugimi te-le »slovenske« obrtnike: Jož. Dufek, M. Gaischeg, Julius Glaser, K. Brös, Alojz Riha, Mihael Ilgerja sin, M. Mächer, Rud. Blum in sin, A. Kranegger. Škoda, da ni g. Klinc vzel še Platzerja in Scheidbaha, katera posebno ljubita Slovence, pa bi bila krona neumestno dopolnena. Jako značilen je tudi klic v tem voznem redu: »Slovenci! Podpirajte samo domače trgovce in obrtnike«, in potem: »Zahtevajte v gostilnah katoliške narodne liste »Slovenski Gospodar« in »Stražo«. Večje ironije na svetu ni in škoda, da je moral ravno sedaj umreti Mark Twain, on bi znal še kako primerno reči. Kaj pa vi pravite k temu, g. dr. Korošec? Nič, kaj?

Iz Maribora. Vse se smeji klerikalcem in to tudi po pravici. Najprej jim njihov stavec, neki Klinc, ki še niti prav slovensko ne razume, založi in izda vožni red s pretežno večino trgovcev in obrtnikov, katerim so Slovenci trn v peti in še je po vrhu toplo priporoča, nato pa vpijejo po svojih listih, kako skrbijo za kmeta in za Slovence. Pri tem pa mirno gledajo, da so v tiskarni, ki nosi ime »tiskarna sv. Cirila«, nastavljeni sami nemški stavci, razun enega edinega, ki razume prav slovenski. Ej krasne razmere in gospodje pri »katoliškem tiskovnem društvu« so prav zadovoljni. Odvadili so že davno, da bi bili le količkaj Slovenci in da bi skrbeli za slovenske ljudi.

Druge slov. dežele.

Za ljubljanskega župana je bil v včerajšnji seji občinskega sveta zopet izvoljen dosedanji župan I. Hribar, za podžupana pa dr. Tavčar. Volitev je imela značaj burnih ovacij, katerih se je udeležilo poleg svetnikov občinstvo. Občinski svetniki so prišli svečano napravljeni in so priredili županu, ki se je zahvalil v dolgem govoru, frenetske aklamacije. Cela ovacija je bila naperjena proti klerikalnim rovarjem, ki se bojujejo proti županu na vse kraplje.

Cesar je sprejel v pondeljek v avdijenco šolskega svetnika dr. Bezjaka, ravnatelja II. državne gimnazije v Ljubljani.

Odbor za pobiranje za nesrečno Šumadijo v Srbiji se je osnoval v Ljubljani na predlog župana Hribarja). Včeraj se je bavil občinski svet z nameravanim podporo. Odbor bode izdal na narod oklic, v katerem ga bode pozival, da podpre onesrečen srbski narod, kateremu je nenadejana katastrofa uničila prej cvetočo Šumadijo in vse premoženje.

Narodni muzej mislijo ustanoviti goriški Slovenci po uzoru ljubljanskega deželnege muzeja. Vzpodbudila jih je pa ustanovitev mariborskega in narodno-italjanskega v Gorici, za katerega hočejo Italjani po goriških slovenskih vaseh vse starine poropati. Želeti bi pač bilo, da se reši vsak še tako mal spomin na dobo bivših pokolenj.

Zveza narodnih društev za Goriško deluje z uspehom. Zadnji čas jej pristopa vedno več društev. Zveza bo imela dne 16. junija v Gorici občni zbor.

Koperska razstava, ki je bila otvorjena v nedeljo ob navzočnosti raznih odličnikov, še ni dovršena. Ostro je kritikoval to razstavo italjanski list »Indipendente«, češ, da vodstvo razstave ne zna razločevati dobrega od slabega, vsled česar je sedaj vse križem: ničvredna ropotija in reči zgodovinske vrednosti. Italjanski kulturi bi se prisojalo več okusa.

Nova duplina na Krasu. Pred nekaj dnevi so odkrili delavci vhod k velikanski podzemeljski jami, ki se razprostira med Voloskim in Reko v Istri. Jama je bajno lepa, na dva dela razdeljena in je najbrž struga nekdanje podzemne reke. Tla so pokrita z debelo plastjo rudeče zemlje, ki jo bodo pregreli, ker hočejo najti dragocene prastarine. Jama se nahaja ob morskem bregu pri Kantridi in bode gotovo Opatijo še bolj povzdignila radi svoje bližine. Sedaj se je že osnoval odbor, ki bode jamo varoval. Obiskalo jo je že dosti gostov z avstrijske in hrvatske strani.

Jetično nemštvo v Pulju podpirajo prav posebno državni uradi in zlasti mornariška oblast. Z velikimi žrtvami se vzdržuje suhi »Polaer Tagblatt«, ki ga nikdo izven Pulja ne more čitati, kar še niti za Puljčane nima vrednosti, a da bi vendar imeli kak list, ki bi storil več za razširjenje mesta, so si ustanovili pred tremi meseci »Südösterreichische Nachrichten«, katere so pa sedaj tudi zamrle. Ko bi ne bilo nemških uradov, ponemčujočih šol in nemških oficirjev, bi ne bilo — nobenega Nemca.

Društvene vesti.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje na binkoštni torek 17. t. m. točno ob 10. uri v ptujski okoliški šoli s sledečim sporedom: 1. Dopisi. 2. Letošnja konferenčna vprašanja. (Razgovor.) 3. Poročilo o »Zvezinem zborovanju v Celju. 4. Slučajnosti.

Kmetijska podružnica v Vučji vasi priredi v nedeljo 8. maja popoldne ob 2. uri v šoli zborovanje. O tej priliki predava dež. pot. učitelj g. Pirstinger iz kmetijske stroke. Udje in neudje ste vabljeni k obli-ni udeležbi. Odbor.

Občni zbor akad. društva slovenskih agronomov »Kras« na Dunaju si je izvolil za letni tečaj sledeči odbor: cand. for. ing. Vojko Koprivnik, predsednik; stud. cult. ing. Karl Fux, podpredsednik; stud. for. ing. Rupert Brovet, tajnik; stud. for. ing. Ivan Gosar, blagajnik; stud. for. ing. Slavo Pelhan, knjižničar; cand. cult. ing. Ivan Domicelj, namestnik; cand. ing. agr. Albert Vedernjak in cand. for. ing. V. Starovašnik, preglednika.

Dnevna kronika.

O Hofrichterju. Predvčeraj popoldan je Hofrichter zahteval duhovnika, da se izpove, nakar je prišel k njemu vojni superijor monsignor Weigert, ki je zelo dolgo ostal v celici. Hofrichter se je dolgo izpovedoval in molil z duhovnikom. Ker se je početkom svojega zapora opetovano izpovedal, nato pa vedno redkeje, dokler ni izpovedi opustil, se nekaterim zdi, da je prej marsikaj zamolčal, kar je sedaj povedal. — Iz preiskave Hofrichterjeve zadeve znani major auditor Barta bode sedaj prestavljen k vojnemu sodišču v Sarajevo. Včeraj predpoldan so pa Hofrichterja še nadalje izpraševali, ker se še mora tu in tam kak stavek iz tihotapljenih pisem pojasniti; zlasti oni, ki veli, da mora civilna obleka in črni klobuk iz stanovanja v Lincu izginiti. »Povej, da nisem imel nikoli civilne obleke, ali pa da sem jo že prej prodal.« Preiskovalna oblast sumi, da je Hofrichter najbrže nosil ono obleko, ko je kupoval priorave za pošiljatev in da mu je bilo veliko na tem, da izgine obleka. O Hofrichterjevem priznanju se čujejo še razne posameznosti, tako na primer, da je priznal najprej psihijatrom svojo krivdo. S tem je hotel, kakor mislijo vojaški krogi, izzvati utis, da je storil zločin v stanju, za katero ne more biti odgovoren. — Kako je prišel do cijankalija, še sedaj ni dognano. On še vedno trdi, da je kupil za fotografiranje, a to je

malo verjetno, kakor tudi to, da mu ni dal strupa njegov sorodnik. Vojno sodišče se bode sestalo do 15. maja.

Pravda proti Tarnovski. Branitelj Prilukovov, dr. Luzzati, je nadaljeval včeraj svoj govor, ki vsebuje vrsto hudih napadov na Tarnovsko, katero je vedno in vedno dolžil umora. Trdil je, da se je hotelo Tarnovska Prilukova iznebiti, ko je imela njegov denar. Branitelj je skušal dokazati, da je zasnovala Tarnovska načrt, kako bi bilo lahko spraviti Kama-rovskega. Že v Berlinu se je hotela iznebiti Prilukova in če bi se bil takrat res ustrelil, kakor mu je svetovala ona, bi bila še vendar hotela smrt Komarovskega. Luzzatti se spominja na pismo kneza Trubeckega, o katerem je Tarnovska trdila, da ga je Prilukov ponaredil. Branitelj je nato zaklical zelo razburjen: »Kako ste mogli Prilukova tako obtožiti, Prilukova, ki se je radi vas upropastil!« — Tarnovsko je ljuta pripomba zastrašila, ali kmalu se je zopet začela ironsko smehljati, nakar je njen branitelj protestiral proti Luzzattijevim besedam.

Po svetu.

Stoletnica prve hranilnice na Angleškem. Meseca junija bodo slavili v Edinburgu na Angleškem stoletnico ustanovitve prve hranilnice na Angleškem. Danes imajo angleške hranilnice 1.750.000 vlagateljev in 60.000.000 šterlingov (po priliki 1.500.000.000 kron) hranilnih vlog.

200.000 kron vredni juveli so bili ukradeni grofivi Szechenyi, rojeni Vanderbilt, ko je potovala iz Amerike v Evropo. Na srečo so pa našli juvele še pred dohodom v Evropo pri ladijskem kuharju, ki ga pa niso nič kaznovali.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

POGAJANJA NA DUNAJU.

Praga, 4. maja: »Union« piše k vestem o nekih tajnih pogajanjih na Dunaju, da je na njih letoliko resnice, da je povabil knez Fürstenberg nekatere politike k sebi na razgovor, ki je pa imel le informativen značaj.

PRISEGA DUNAJSKEGA ŽUPANA.

Dunaj, 4. aprila. Danes je nižjeavstrijski namestnik grof Kielmannsegg zaprisegel novega dunajskega župana dr. Jožefa Neumayerja.

»VZORNA« DRŽAVNA UPRAVA NA GRŠKEM.

Atene, 4. aprila. List »Kairoi« poroča zopet o velikih poneverjenjih uplivilnih uradnikov in politikov. Državno pravdnništvo je že uvedlo preiskavo in pa proglasilo, da mu naj listi in zasebniki, ki bi kaj vedeli o zločinih v državni upravi, takoj dalo na razpolago dotično gradivo.

POTOVANJE ITALJ. MINISTRA ZA ZUNANJE ZADEVE.

Pariz, 4. maja. Italj. minister za zunanje zadeve, markiz Di san Giuliano bode potoval iz Berlina v Petrograd in na Dunaj, kjer bode imel razgovor z Aehrenthalom in Izvoljskim.

VSTAJA V SEVERNI ALBANIJI.

Carigrad, 4. maja: Vojno ministerstvo je razglasilo, da je padlo dne 23. aprila v boju pri čerNovljavskem sedlu 250 vstašev in dne 1. maja v boju pri kraju Nikovčem vzhodno od Kačanika 50 vstašev. Na turški strani sta bila le dva (!!) vojaka lahko ranjena. — Padlo je v tema bojema več vstaških vodij. — Vojno ministerstvo zanika, da bi bilo več vasi požganih.

Carigrad, 4. maja. Objavil se je sultanov ukaz, da lahko višji poveljnik turških čet po svoji razsodbi povsod v Albaniji proglasi obsedno stanje, kjer je potrebno.

O VREMENU.

Praga, 4. maja. Iz vseh delov dežele poročajo o velikih nalivih; Moldava in Laba sta zelo narasli. Osobito prihajajo neugodne vesti iz južne Češke, kjer grozi splošna povodenj. Krkonoši in druge gore na severnem Češkem so vse pokrite s snegom.

Pariz, 4. maja. Iz južne Francoske, Italije in Sicilije poročajo o nalivih in škodah, katero je povzročilo abnormalno vreme. — V Marselju je razsajala sinoči grozna nevihta, ki je napravila po sadonosnikih in vinogradih ogromno škodo. — Poročila o velikih viharjih prihajajo iz Korzike in Sicilije; morje je na več krajih stopilo čez svoje bregove. Prebivalstvo je splošno razburjeno. — V Palermu je divjal pravi orkan, ki je na obrežju v Mondellu, kjer bi se imela vršiti mednarodna tekma z aeroplani, podrl ute za stroje. Škoda je precejšnja.

Lepa stanovanja

obstoječa iz 3 do 5 sob, z vsemi postranskimi prostori, vodovodom itd. je oddati v hiši št. 11 na Ringu v Celju. Pojasnila daje ravnatelj

Franjo Jošt.

Hotel

v lepem slovenskem trgu Spodnjega Štajerja
z vsemi potrebnimi prostori je takoj

za prodati.

Leži tik kolodvora in sploh na jako prometnem kraju. — Ponudbe naj se pošljejo na upravišstvo tega lista. 299 3-2

Darujte za „Nar. sklad“!

Narodni slikar in pleskar v Celju.

Usojam se navkljudneje naznaniti, da sem prišel v Celju, Gosposka ulica št. 5

slikarsko in pleskarsko obrt.

Izvršujem vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor cerkvena, sobna in dekoracijska, slikarije, črkoslikarstvo na steklo, les, itd. — Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah. — Vedno točno in najboljšo postrežbo zagotavljam, se priporočam cenjenemu občinstvu in p. š. duhovščini za mnoga naročila z velespoštovanjem

302 —1

Mihael Dobravc.

Nikdar več

ne menjam mila, odkar uporabljam Bergmannovo Steckenpferd - lilijino mlečno milo (znamka Steckenpferd) od Bergmann & Co. v Tešnju na Labi, da to milo, ki edino najbolj učinkuje vsa medicinska mila proti solnim pegam, kakor tudi neguje lepo, mehko in nežno polt. Komad stane 80 vin., dobiva se v vseh lekarnah, drožerijah in parfumerijah. 120 40-12

Zvezna tiskarna

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: zavitke, račune, vabila, lepake, letake itd.

Dela zmožna tovarna za poljedelske stroje išče

solidnega zastopnika

proti proviziji. Ponudbe pod: „P. B. 107“ na Henrika Schalek, Dunaj I., Wollzeile 11. 269 5-5

Veletgovina z železnino

„MERKUR“

PETER MAJDIČ

Celje.

se priporoča za nabavo vsakovrstne železnine, stavbenih nosilcev, portlandskega in roman cementa, strešne lepenke, žičnih mrež, kovanih in žičnih ograj vsakovrstne izpeljave, vseh potrebščin za vodovode in vodnjake, različnih okovov in orodja za vsako obrt.

Nadalje priporoča vsakovrstne gospodarske stroje, kakor: vitelje, mlatilnice, škropilnice za vinograde itd.

Postrežba točna.

259 14-7

Cene nizke.

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

297 —6

Šubičeva slika

Franceta Prešerna

ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobijo v Zvezni trgovini v Celju. Velika zaloga najrazličnejših svetih in modernih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki na zahtevo franko.

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinove, brinovce, vinskega žganja in domačega konjaka.

Poštne hran. račun št. 54.366.

Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Urađuje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure *** dopoldne. ***

54

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun ***** glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih *****

pet od sto (5%)

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom. ***

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnice, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa. ***

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. ***

Brušenje, polivanje in struganje kamna s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev). ***

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. ***

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude- *** lavanje napisov v iste. ***